

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

III. Quædam argumenta aduersus doctrinam superiorem dissoluuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

stentandis par esse nequit, & ex perfectione formarum substantialium, quarum qualibet vni materiæ sufficiens est, eiusque vim passivam adequat: cur ergo in aliis rerum serie perfectio materiæ ita crescere, & perfectio formarum substantialium ita decrescere nequeant, ut vna materia plures formas substantiales sustentare possit, vnaque forma substantialis vni materiæ sufficere nequeat. Rursus forma est prima radix operationum, & proprietatum, quibus ens naturale præditum est: quamvis autem eiusmodi prima radix modo in vno composito vna tantum sit, non cerno, cur in aliis rerum serie multiplex esse nequeat in eodem composito, ita ut vna has proprietates, & operationes, alia verò alias postulet, quin altera alteram præsupponat, sed æque primò materiam efficiant.

11 Doctrina hæc tenus tradita toto hoc capite procedit potissimè in formis substantialibus subordinatis, & non tam habentibus contrarias dispositiones, quam ita se habentibus, ut aliæ disponant ad alias. Quod si sermo sit de formis non subordinatis, sed inter se oppositis, oppositæque fortientibus accidentia, cuiusmodi sunt forma ignis, & forma ligni v. g. profecto de his dicendum est, nec in hoc, nec in alio vilo rerum ordine fieri posse naturaliter, ut plures simul existant in eadem materia: ut enim ita existant, & componantur præcedere debent earum dispositiones in eadem materia: sed dispositiones earum sunt contrariæ, & ex natura rei incompossibiles; ergo & formæ, ad quas disponunt, eandem sibi vendicant contrarietatem, & incompossibilitatem.

12 Porro si non iuxta providentiam Dei ordinariam, & naturalem, sed supernaturalem, & miraculosam loquamur, sanè verius est, duas formas substantiales etiam contrarias, & minimè subordinatas posse diuinitus in eadem materia componi. Ita Suarez disput. 15. Metaphysic. sectione 10. num. 60. Hurtadus disput. 6. physic. serm. 3. §. 39. & Arriaga disp. 3. numero 306. Neque est difficile probatu: siquidem duæ vocationes circumscriptionis, & adequatæ opponuntur, vnaque destruitur per aliam, ut cernere est in motu locali: & tamen diuinitus possunt esse simul, idemque corpus afficere: item qualitates oppositæ in gradibus intensis ut calor & frigus v. g. possunt miraculosè in eodem subiecto coherere: quorū alterum, & alterum patebit in tempore: quidni ergo formæ substantiales contrariæ depositis veluti simultatibus queant diuinitus esse simul in eadem materia? Rursus in hæc earum conjunctione in eadem materia quæ terminorum contradictio reperitur: nulla certè ut ostendetur ad finem capitis sequentis.

CAPVT III.

Quædam argumenta aduersus doctrinam superiorem dissolvuntur.

13 Doctrina superius tradita variis variis modis renituntur. Siquidem Auicenna & Suesanus in quavis materia duplicem formam substantialem adstruunt; aliam specificam, quæ materiam determinat ad speciem aliquam entis naturalis & completi, hominis verbi gratia, aut lapidis: aliam genericam & materiæ coæquam, ab eaque inseparabilem, quæ materiam determinat ad rationem corporis, &

R. P. Richardi Lyncei, Philosophia Tom. II.

ob id forma corporeitatis nuncupatur: quam in solis animantibus Scotus cum alleclis, & ex nostra societate P. Egidius Coninck & P. Dandinus admittunt: & in solo homine eam Henricus reperiit tueri. Pro quorum sententia, & aduersus nostram luprâ positam obici solet.

14 Primò: corpus, prout condistinguitur ab anima, formam aliquam substantialem intrinsecè inuoluit: compositum enim aliquid est, non nuda materia: sed ea forma alia esse nequit, quam forma corporeitatis: ergo. Maior probatur ex mysterio Eucharistiæ: corpus siquidem Christi Domini ponitur vi verborum consecrationis sub speciebus panis, secus verò anima, ut fide sanctum est: at, si corpus in ratione talis per animam constitueretur, aliamve formam substantialem sui constitutum intrinsecè non inuolueret; sanè non minùs anima, quam corpus sub speciebus panis vi verborum collocaretur.

15 Secundò: quoties collectio accidentium est eadem, etiam forma substantialis est eadem; atqui in corpore viuo, & mortuo eadem omnino est collectio cunctorum accidentium non vitalium: ergo & forma corporeitatis est eadem in vtroque. Confirmatur, & declaratur: quantum duo lapides in iisdem specie accidentibus non vitalibus conueniunt, tantumdem corpus viuum & mortuum in iisdem numero accidentibus non vitalibus contentiunt: at in duobus lapidibus eadem specie forma substantialis est: ergo in corpore viuo, & mortuo eadem numero. Tertiò: oculus & auris in homine differunt specificè: siquidem diuersas specie operationes & proprietates sibi vendicant: haud secus ac leo, & equus: at non differunt specificè ratione materiæ, nec ratione animæ rationalis: ergo munere solius formæ corporeitatis, siue organicæ quæ quidem in oculo & in aure specie multiplex est, atque diuersa.

16 Quartò: quia cum moritur homo, in eius materiam nulla forma substantialis introducitur: at substantialiter informis non manet: ergo in ea præcessit forma corporeitatis, quæ recedente anima à materia non recedit. Minor superius tractatu 3. probata est. Maior probatur: si qua forma substantialis animæ rationali succederet, maxime forma cadauerica: sed hæc in rebus admitti nequit: ergo, &c. Minor hæc suadet: tum quia sapè nulla est causa, à qua talis forma cadauerica producat: quando enim animal subito ictu, aut strangulatione interimitur; certè motus ille accidentalis, & imperfectissimus formæ cadauericæ suapte natura substantialis, & valde perfectæ causa efficiens esse non potest: aliud autem præter hunc motum assignari nequit, cui talis causalitas, & effectio possit adscribi. Tum etiam quia dispositiones omnino contrariæ ad eandem formam substantialem nequeunt disponere: atqui admissa forma cadauerica dispositiones omnino contrariæ ad eam disponent: cum animal modò ratione nihij caloris, interdum verò causa excessiui frigoris possit interire. Præterea forma substantialis est finis accidentium omnium: sed formæ cadauericæ, licet concedatur motu locali, & aliis multis accidentibus perfectior, tamen comparisonem formarum viuientium est valde imperfecta, adeoque finis esse nequit illius dispositionis organicæ, & accidentariæ, quæ in corpore etiam mortuo tam artificiosa, & mirabilis est: haud ergo inter formas substantiales est numeranda, aut tanquam illatum vna in rebus admittenda.

D 3

Denique

17 Denique; si datur in rebus eiusmodi forma cadauerica, sanè fatendum est, eam in materiam Christi Domini, cum mortuus est, fuisse introductam, triduoque in illa perseverasse. Consequens autem est absurdum: Ex eo enim fieret primò, corpus Christi corruptum fuisse: siquidem corpus Christi materia, & anima rationali constitutum in aliud compositum ex eadem materia, & forma cadauerica defuisset: quare non minus corruptioni esset obnoxium, quam ignis, cum in cineres, & fauillam conuertitur: contra illud Actorum 2. *Neque caro eius vidit corruptionem.* Secundò inde fieret, cadauer Christi esse integrum suppositum, atque adeò Christum aliam naturam præter humanam, nimirum cadauericam, assumpsisse, verasque esse has loquutiones: cadauer est Deus, cadauer est natum de Virgine, cadauer mundum condidit: Tertio inde fieret, carnem viuam, & mortuam vniuocè carnem non esse; atque adeo carnem de Virgine natam haud iacuisse eandem in sepulchro.

18 Verum hæc sententia sustinenda non est. Namque aut nomine corporis subiectum materiale intelligitur: & ita ut materia corpus sit, forma corporeitatis non eget; cum seipsa essentialiter quid materiale sit, & contra spiritum distinguatur. Aut ratione corporis intelligitur subiectum triæ dimensionis, siue extensionis: & ita etiam materia non indiget forma corporeitatis, ut corpus sit; cum per quantitatem triplici illo modo possit extendi, ac mensurari. Aut per corpus intelligitur subiectum organizatum & ad formam substantialis specificæ receptionem dispositum: & nè ad hoc materia vllatenus eget forma corporeitatis, cum per dispositiones accidentarias in ratione eiusmodi corporis apprimè constituatur. Aut demum nomine corporis corpus substantiale completum, homo v. g. aut equus intelligitur: & ad id forma corporeitatis necessaria non est, cum materia ratione vnius solius formæ substantialis in ratione eiusmodi corporis componatur.

19 Ad primam rationem oppositam respondeo, corpus, quod vi verborum ponitur sub speciebus panis, vel esse solam materiam primam Christi, vel materiam quantam, vel materiam organicam: cum ergo corpus in hoc triplici sensu non constituatur in ratione corporis per animam Christi, haud certè est, cur hæc sub speciebus panis vi verborum consecrationis poni debeat; Aut cur id ex nostra sententia sequi censetur. Ad secundam rationem contrariam respondeo: quod collectio plurium accidentium in corpore viuo, & mortuo eadem sit, eiusdem formæ in utroque indicium esse non potest: siquidem vinum, & acetum v. g. in bona accidentium parte conueniunt, quin tamen eandem speciem formam substantialem, sibi vendicent. Exemplum duorum lapidum non vrget; namque in omnibus accidentibus absolute conueniunt, & in nullo per se loquendo specificè differunt; cum tamen corpus viuum, & mortuum in solis accidentibus non vitalibus consentiant, in reliquis verò, quæ præcipua sunt absolute discrepent.

20 Ad tertiam rationem contrariam respondent aliqui, oculum, & aurem in homine specie differre, ob diuersas speciem vniones substantiales; in reliquis verò animantibus, eo quod illorum formæ substantiales partibus heterogeneis, seu specie diuersis constent, quarum altera oculum, altera aurem, &c. constituit: quare non esse, cur in homine, aut aliis animantibus forma corporeitatis admittatur. Cæterum melius, & melius respondetur oculum, & aurem, cæterasque partes substantiales, tum hominis, tum aliorum viuorum specie non differre, sed potius conuenire, ut

latius declarabitur infra lib. 10. huius operis. Ad quæ tam rationem contrariam respondeo, defectu causæ secundæ, si quando deficit, causam primam producere formam illam cadauericam, quæ substituitur loco formæ viuæ. Deinde, cum forma cadauerica non ratione sui, sed ratione formæ viuæ à natura intendatur, & ut eius defectum suppleat, non postulat peculiare dispositiones, sed eas, quæ expulsiuæ sunt formæ viuæ, in cuius vicem successura est: quare, cum dispositiones omnino diuersæ, & inter se contrariæ formam viuæ expellere, & eius temperamentum demoliri possit, mirum non est, quod hæc etiam ad formam cadauericam possint disponere. Rursus forma cadauerica, quantumlibet imperfecta comparatione formæ viuæ, tamen tot accidentium, ac dispositionum mirabilium finis esse potest; secundarius nimirum, & qui ab iis non nisi in defectum formæ vitalis, ac nobilioris expetatur.

Tandem: cadauer Christi quidni sit integrum suppositum. Ad primum inconueniens dicendum est: Caro Christi bifariam accipi potest: primò substantialiter complete: & sic corruptam fuisse non inconuenit: secundo substantialiter incompletè, pro materia nempe Christi quantæ, & organicæ: & sic in triduo corruptionem non vidit; cum semper externam organizationem humani corporis retinuerit. Ad alterum inconueniens dicendum est, verbum aliam naturam præter humanam simpliciter non assumpsisse, vel quia sola materia cadauerica Christi verbo subsistit? forma verò cadaueris per propriam & creatam subsistentiam: quæ solutio satis probabilis est, si de subsistentia philosophemur, ut communiter reliqui philosophantur, eamque à toto per se distinguamus; vel quia verbum solam naturam humanam inseparabiliter assumpsit, & formam cadauericam assumptam dimiserit, quod non magis inconuenit, quam vnionem corporis, & animi semel assumptam dimisisse: vel demum, quia naturam humanam ita solam assumpsit, ut nullam aliam completam naturam aut à natura humana complete distinctam assumpserit. Quod verò ad loquutiones adductas spectat, non video, quod eis admissis inconueniens sequi possit, aut cur magis absonent, quam hæc: Deus mortuus est: Deus crucifixus est.

Quid? quod Marsilius, & alij probabile censent, 21 formam cadauericam in materia Christi introductam non esse, eamque omni forma substantiali in triduo caruisse; quo saltem supernaturaliter admissis, eæ & similes rationes Theologicæ penitus eneruantur. Ad postremum inconueniens dicendum est, aut nomine carnis corpus organicum intelligi; & ita carnem viuam, & mortuam esse specificè eandem siquidem materia prima, & externa organizatio eadem est, siue quis viuatur, siue vita fungatur: aut ratione carnis intelligi corpus substantiale completum; & sic carnem viuam, & mortuam differre specie, nec esse vniuocè carnem cum altera per formam viuam, altera verò per cadauericam constituatur. Quando ergo, quæ nata est de Virgine, caro dicitur eadem in sepulchro iacuisse, sanè priori modo eorum, quos iam explicuimus, non verò posteriori est accipienda: hoc est non tam pro corpore substantiali completo Christi Domini, quam pro eius materia prima organica, & quanta, ut etiam ad primum inconueniens dictum est.

Alij aliter tuerentur, plures formas substantiales 22 etiam vitales simul reperiri: nimirum in homine tres, nempe animam rationalem, sensitivam, & vegetativam; in aliis animantibus duas posteriores; in plantis verò

verò solam ultimam. Ita Philoponus, Venetus, Ianduntis, Zabarella, & alij antiquorum. Verum hæc sententia videtur damnata in octava Synodo generali, quæ est Constantinopolitana quarta, Canone 11. ibi. *Apparet quosdam in tantum impietatis venisse, ut homines duas animas habere dogmatizent: talis igitur impietatis inuētores, & similes sapientes, cum veteris, & noui Testamentum, omnesque Ecclesie Patres unam animam rationalem hominem habere asseuerent, sancta, & vniuersalis Synodus anathematizat.* Et ibidem: *neo duas animas esse dicimus in uno homine: sicut Iacobus, & alij Syrorum scribunt; unam animalem, qua animetur corpus, & innista sit corpori: & alteram spiritualem qua rationem ministret: sed dicimus, unam esse eandemque animam in homine, quæ & corpus sua societate viuificet, & semetipsam sua ratione disponat.* Hactenus Concilium.

24 Ab eadem etiam veritate stant August. Damascenus, & Hieronymus apud Patrem Suarez disput. 11. Metaphysica sect. 10. à numero 24. Quos tum ipse, tum etiam Huradus disp. 1. de anima sect. 4. ac plerique nunc Scholastici sequuntur. Præterea: gradus illi diuersi nimirum esse vegetabile, sensibile, & rationale possunt virtualiter tantum distingui, vt in Metaphysica ex professo ostendimus: cur ergo formas realiter distinctas postulent, quibus attribuantur? Rursus varij gradus metaphysici desumuntur à materia etiam ex parte, vt esse, animal, sensibile &c. at materia ob id realiter in composito multiplex non est, nisi ad summum extensiuè: Similiter ergo forma substantialis hominis aut equi v.g. multiplex non erit, nisi ad summum extensiuè. Demum: si pro varietate illa operationum discurrendi, sentiendi, & vegetandi tres animæ in homine essent, sanè infinitæ in eo formæ substantiales realiter distinctæ essent collocandæ: cum operationes specie diuersæ, cognitiones nimirum, volitiones, vicationes, durationes, & actiones, quas efficere potest, sint non tot quin plures, seu synecathegorematice infinitæ.

25 Hucusque argumenta contra naturalem impossibilitatem plurium formarum substantialium etiam subordinatarum in eadem materia. Porro contra compossibilitatem miraculosam plurium formarum substantialium etiam contrariarum in vna materia obiectis, non posse dari vnus effectus formalis duas causas formales etiam de potentia absoluta: at darètur in nostra sententia: etenim si v.g. forma ignis, & forma ligni forent simul in eadem materia, ignis, & lignum hoc ipso essent vna per se substantia: sed in ea essent plures formæ, seu causæ eius formales: ergo &c.

26 Verum negandum est, tum ignem, & lignum fore vnā per se substantiam, aut naturam: Ad hoc enim oporteret, eorum formas inter se vniri: at non tam inter se, quam cum materia vnirentur; ergo &c. Rursus, etsi vnirentur inter se, nihilominus ad vnus per se naturæ, siue substantiæ compositionem, essent incapaces; propter vtriusque videlicet, complementum, & integritatem in ratione formæ substantialis. Quin etiam affirmari tunc minimè posset, ignis simul est lignum, aut è conuerso. Ideo enim vera est hæc propositio, Deus est homo, & è contrario, quia vnio hypostatica facta est in persona, adeoque rectum hominis, & Dei, nempe persona, est idem: consequenter dicere, Deus est homo, non aliud dictu est, quam persona habens Deitatem est persona habens humanitatem: atqui in præsentī hæc ratio non procedit: vnio namque ligni, & ignis fieret in materia, quæ se sola non est rectum corporis naturalis: proinde, quamuis tum materia ignis esset

materia habens formam ligni, non ob id verum esset, lignum esse ignem, aut è conuerso.

TRACTATUS VIII.

De vnione partium componentium essentialiter corpus naturale.

CAPVT PRIMVM.

Quid sit vnio physica in communi?

NIO physica est summa communicatio conceptuum realiter distinctorum: siue ea, qua inter conceptus realiter distinctos, maior intercedere nequit. Cuius rei gratia nota, conceptus realiter distinctos multifariam vtrò, citròque communicari posse: etenim causa, qualiscunque sit, vbi ad effectum concurrat ei sese quodammodo communicat; effectusque, participatio causæ, dici consuevit. Deinde omnis res in tempore, & loco existens spatio temporis, & loci sese communicare; & immiscere, illudque intimè replere dicitur. Vterius, & eodem fermè redit, in aceruo lapidum alij alijs aggregantur, & veluti communicantur. Insuper in exercitu, ciuitate, & republica, aut communitate quauis ordinata, quis neget esse quandam communicationem, partium, tum inter se, tum respectu totius communitatis: Rursus voluntas, cum bonum aliquod appetit, in illud fertur, eique se communicat, & affectiuè vnit. Præterea intellectus, vbi obiectum aliquod cognoscit, illud sibi repræsentat, & intentionaliter vnit, ac proinde illi se communicat. Cæterum, quia nulla communicationum istarum summa est, eaque, qua inter res distinctas maior esse nequeat, idè nulla illarum est vnio physica, sed aut virtualis, aut præfentialis, aut aggregationis, aut ordinis, aut affectiua, aut intentionalis, aliæque eiusmodi.

Quò superior definitio vnionis physice plus innotescat, aliquæ contra eam difficultates sunt dissoluendæ. Obiectis ergo aduersus illam primò. Vnio inter materiam v. g. & formam substantialem hominis alteriùsve animantis est physica, & vera vnio: & tamen non est summa communicatio conceptuum, aut extremorum realiter distinctorum; nam personarum diuinæ realiter distinguuntur, suntque numero tres, vt fide sanctum est: alia verò ex parte communicantur inter se, ac sunt in se inuicem per verissimam circuminfectionem. *Quid distrabis*, inquit Hilarius lib. 3. de Trinitate, *Filium à Patre? vnus sunt*, scilicet is qui est, nihil habens, quod non sit etiam in eo, à quo est. Et Lactan. eius lib. 4. diuin institut. cap. 29. *Quidquid est in Patre ad filium transfudit.* Eodem modo loquuntur alij Patres, & scholastici quos latè refert, & sequitur eruditissimus P. Didacus Ruiz de Trinitate disp. 107.

Tum sic: communicatio diuinarum Personarum est communicatio extremorum realiter distinctorum: atqui est maior communicatio, qnam quæ visitur in materia, & forma substantiali physice vnitis: personarum namque diuinæ, quantumvis relatiuè distinctæ, communicant in eadem natura, & essentia, cum tamen materia, & forma substantiales vnitæ diuersas nihilominus essentias, ac naturas retineant: ea-